

GÜNLÜK YAYIN AYNASI

HABERLER

Yazan: Spk:

- 1- Amerikan ve NATO Çevik Kuvvetlerinin katıldığı "Macera Ekspresi-83"
- 2- adli askersel tatbikat, Kars'ın Sarıkamış ilçesinin Karakurt bölge-
- 3- sinde sürüyor
- 4- Amerikan "Cörnıl of Komers" dergisinde Nik Ladingtin imzasıyla yayın-
- 5- lanan yazıda, "Türkiye'de generallerin yavaş,ama emin adımlarla
- 6- demokrasiyi kurmaya başladıkları" belirtildi
- 7- Eski İngiliz Savunma Bakanlarından,İngiliz Muhafazakâr Parti üyesi
- 8- Lord Celliko'nun Türkiye gezisi sona erdi
- 9- Kenan Evren'in 17 Haziran Cuma günü Sinop'ta Seçim Yasası konusunda
- 10- bir konuşma yapacağı, oradan da Giresun'a geçeceği bildiriliyor
- 11- Önceki gün "DResmi Gazete"de Seçim Yasası yayınlandı
- 12- Milliyetçi Demokrasi Partisi İstanbul İl Örgütü kuruldu
- 13- Anayasa Komisyonu başkanı Prof. Orhan Aldıkaçtı Danışma Meclisi
- 14- üyelüğinden istifa etti
- 15- MGK'nin hazırladığı yeni Basın Yasası tasarısında,gazetecilere verile-

YORUM: çok hapis cezalarının daha da artırılacağı,para cezalarının ise şim-
dikin 30 katına çıkarılacağı Yazan: Spk:

Başlığı :

Konusu : DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası Yürütme Kurulu'nun

15-16 Haziranın yıldönümünde yaptığı açıklama /Spk: Tah./

YAZILAR :

Başlığı: "Barış ve yaşam için, nükleer savaşa kar şı" belgisi altında

Konusu : 21-26 Haziranda yapılan ocak DBF'na Batı Berlin'den katılan

YAZILAR: makinast E.Gluşke'nin "Di Varhayt" gazetesinde çıkan

Başlığı: yanıtlarını /Em./

Spk: Den ve Tah/

Konusu :

YAZILAR:

Başlığı: Cuntanın seçim Yasası /Cemi./ Spk: Öm.

Konusu :

)

Bı haberler:

- ~~SBYS~~ SB Yüksek Sovyeti Prezidmuyu toplantısında. Andropov,Yüksek Sovyet Prezidyumu başkanlığına seçildi
- SBKP'MK'nin Plenumu çalışmalarını tamamladı
- Almanya SBP'nin Plenumu yapıldı
- Çekoslovakya KP' ~~XXX~~ MK'nin Plenumu yapıldı

D. ----- 00. "Barış ve Yaşam İçin, Nükleer Savaşa Karşı" belgisi altında 21-26 Haziran günlerinde Prag'da yapılacak olan Dünya Barış Forumuna Batı Berlin'den ^{matruş} Lokomotiv sürücüsü Edvard Gülüške de katılacak. Edvard Gülüške, Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi'nin yayın organı olan "Di Varhayt" gazetesinin sorularını yanıtlarken, Prag'da yapılacak olan Dünya Barış Forumundan neler beklediğini belirtiyor.

P. Soru: Demek ki sen Prag'daki Dünya Barış Forumuna demiryolu işçileri adına, onların barış isteğiyle katılıyorsun. Kişisel olarak bu katılımdan neler bekliyorsun?

Tan. Yanıt: Herşeyden önce, ^{ilk kez} ~~ilk kez~~ Prag'da demiryolu emekçileri ^{sin} doğrudan böyle bir foruma katılacaklarını belirtmek istiyorum. Çeşitli beklentilerim var, ama herşeyden önce, bu yıl yeni Amerikan atom roketlerinin konumlandırılmasının engellenmesini umut ediyorum. Burada, bizim kentimizde ve ^{hemen} ~~hemen~~ dünyanın her yerinde barış hareketi, 1979 yılından buyana ^{amaçla} ~~burun için~~ çok etkin ve yoğun bir ön çalışma yaptı. Bu çalış-

ma barış hareketini pekiştirdi. Aynı zamanda, artık bizim görmemezlik-
miyecek
ten gelin~~xxx~~ bir güç faktörü olduğumuzu da gösterdi. NATO hâlâ yeni
Amerikan atom silahlarını yerleştirmek istediği için, barış hareketi
buna karşı somut olarak neler yapabileceğini düşünmelidir. Çünkü, eğer
bu olmazsa, bugüne kadar yapılan tüm eylemler, toplantı ve gösteriler
boşa gitmiş olacak. Bana göre genel grev, sorumluları ~~xxxxxxx~~ NATO'nun
kararlarından vazgeçmeleri için zorlamada bir araçtır.

9. Soru: Öyleyse sen, Prag'da alınacak kararların ve yapılacak tartışma-
ların uluslararası alanda etki yapacağından hareket ediyorsun. Birin-
cisi, bu karar ve tartışmalar Amerikan hükümeti üzerinde, ciddi görüş-
melerde bulunmaları için baskı olacak/~~ve~~ ikincisi, bu kararlar ve
tartışmalar barış hareketini daha da birleştirecek ve güçlendirecek,
böyle düşünüyorsun?

(Ve bu daha ileri götürülüyor) ^{Ayrıca,} (Sosyalist ülkeleri) (böylelikle) çökertilinceye dek silahlanmaya zorlanıyorlar. ^{mahtan} ~~sözediyorlar.~~

Soru: Çağrı'da yer aldığı gibi, Prag'da, dünya barışını tehdit eden bütün sorunlar üzerine açık ve özgür bir ~~xxxxxx~~ diyalog yürütülecek. ^{Bu akımlar arasında} Ve orada barış hareketinin tüm akımları temsil ediliyor. Birlik olabileceğine inanıyor musun?

Yanıt: Bu zor bir soru. ^(barıştan yana) Prag'da gerçekten tüm güçleri kapsayan bir dünya forumu olacak. Ve şüphesiz, farklı görüşler var. Bir ⁱⁿ Hristiyan ⁱⁿ ~~xx~~, bir komünist/söylediklerinin hepsini iyi karşılamıyabilir. Ama ~~bu~~ ^{bu} herşeye karşın, bir noktaya gelinmek zorunluğu vardır. Çünkü en nihayet benim bir Hristiyan olarak mı, yoksa bir komünist olarak mı öleceğimin hiç farkı yoktur. Bombalar hepimizi yok eder. Bu nedenle bir birliğe varılacağına ^{inanıyorum.} ~~görüyorum.~~

bir

Biz, Batı Berlin'liler olarak, bu durum ~~ax~~ büyük ilgi ~~içindeyiz~~
göstermeliyiz. Çünkü biz burada bir hedef durumundayız. Bilindiği gi-
bi, ~~Demokratik~~ Alman Demokratik Cumhuriyeti toprakları ~~içindeyiz~~ ^{yla çimliyiz}. Ve
bu ülke, Batı Almanya'dan, İngiltere'den veya Fransa'dan gelebilecek
~~karxkaxxaxında~~ olan roketlerin darbesi dışında kalamıyacaktır.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE
— 1 —

TKP'nin sesi
BR

İç haberler:

-1-

Em - Ayte

16 Haziran 83 Perşembe
16.6.1983

Amerikan ve NATO Çevik Kuvvetlerinin katıldığı Macera Ekspresi 83 adlı askersel tatbikat Kars'ın Sarıkamış ilçesinin Karakurt ~~nehrin~~ bölgesinde sürüyor. Tatbikatın "Muharebe Safhası" adı verilen dünkü bölümünde, Leninakan yönünden geldiği varsayılan turuncu düşman kuvvetlere karşı, mavi birlikler taarruza geçti. Sovyetler Birliği sınırlarındaki bu kışkırtıcı savaş manevralarında Çevik Kuvvetlerin kullandığı Dıragon-Tav tipi uçak füzeleri, ~~nükleer, biyolojik, kimyasal alarm cihazları~~, İngiliz Puma helikopterleri, Amerikan U-He-Bir tipi helikopterler de sergileniyor.

erecek olan
19-20 Haziran günleri sona ~~erdiği bildirilen~~ bu savaş tatbikatının ~~son~~ "Büyük Taarruz" adı verilen son bölümüne Orgeneral Kenan Evren'in de katılacağı bildiriliyor.

(TRT, Güneş)(Hürriyet)

Amerikan Cörnıl of Komers dergisinde Nik Ladington imzasıyla yayınlanan yazıda, "Türkiye'de generallerin yavaş, ama emin adımlarla demokrasiyi kurmaya başladıkları" belirtildi. Nik Ladington imzalı yazıda devamla "ekonomiyi bunalımdan kurtaran generaller, şimdi de ülke için yararlı olacaklarına inandıkları disiplinli bir demokrasiyi kuruyorlar" deniliyor.

Nik Ladington'un ~~Amerikan~~ Assosieytd Pres Ajansı temsilcisi ~~olar~~ görünümü altında, 1960-61 ve 1966-1972 yılları arasında Amerikan Merkezi İstihbarat Örgütü ~~Si-Ay-Ey~~ görevlisi olarak Türkiye'de çalıştığı bildiriliyor. Aynı zamanda Robert Kolej mütevellî heyeti ^{üyeliği yapan} ~~üyeliği yapan~~ Ladington, Regın'ın Başkanlığa seçilmesinden sonra yeniden Türkiye'ye geldi ve ~~Şirket~~ Büyükelçi Şıttı-reu Hiyup'un oluşturduğu bir kadro içinde ~~çalışmaya~~ Ankara'da

• *yeniden* çalışmaya başladı. Si-Ay-Ey görevlisi Ladington'un başta Ayzın-havır Vakfı olmak üzere değişik Amerikan kuruluşları adına *yıllardır* Türkiye'den ~~gönderen~~ çok sayıda politik ve askersel çevrelerden kişiye Amerika'da burs ve değişik olanaklar sağladığı bildiriliyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
(Hürriyet - Yankı)

-4-

Eski İngiliz Savunma Bakanlarından, İngiliz Muhafazakâr Parti üyesi Lord Celliko'nun Türkiye gezisi sona erdi. ~~İngilizler~~
Aynı zamanda İngiliz Ticaret Odası'nın da başı olan Lord Celliko, ~~nın~~
İstanbul'da aralarında Ali Koçman ve Nejat Eczacıbaşı'nın da bulunduğu Türk Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) üyeleriyle görüşmeler yaptı. Lord Celliko'nun ayrıca İngiliz Tornado bombardıman uçaklarının satışı için Ankara'da Genel Kurmay yetkilileriyle de görüşmeler yaptığı bildiriliyor.

(Günaydın)

Millî Güvenlik Konseyi Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in 17 Haziran Cuma günü Sinop'ta Seçim Yasası konusunda bir konuşma yapacağı, oradan da Giresun'a geçeceği bildiriliyor.

Önceki gün Resmî Gazete'de yayınlanan Seçim Yasası'na göre, ~~siyasal partiler için yurt dışındaki~~ bir siyasal partinin Meclis'te temsil edilebilmesi için ~~en az~~ ülke çapında en az yüzde 10 oy alması gerekiyor. Seçim Yasası'nın bir maddesinde, eğer yalnızca bir parti yüzde 10 barajını aşar, öteki partiler yüzde 10'dan az oy alırlarsa, bu durumda ikinci partinin, eğer barajın altında kalsa bile, Meclis'te muhalefet partisi olarak temsil edilebileceği hükmü yer alıyor. ~~Barajın altında Meclis'te yalnızca tek bir partinin temsil edilmemesi için ikinci ikinci hükme göre~~ bu durumda

6

Seçim Yasası'nın ilgili maddesinde, eğer yalnızca bir parti yüzde 10 oy barajını aşmışsa, bu durumda ikinci gelen parti için baraj uygulanmaması ~~na~~ Yüksek Seçim Kurulu karar verir, deniyor. Bu durumda ikinci büyük parti, eğer ~~ya~~ ülke çapında yüzde 2'den çok oy almışsa, Meclise girebilir, hükmü yasada yer alıyor.

ileride
Politik gözlemciler, söz konusu maddeyi, cuntanın ~~mecliste~~
~~meclis~~ dünya kamuoyuna "bizde de muhalefet partisi var" diyebilmek için
~~cunta partisi dışında ikinci bir partiden~~ yasaya koydurduğunu belir-
tiyorlar.

(Milliyet)

-7-

.... Milliyetçi Demokrasi Partisi İstanbul il örgütü kuruldu. MDP

İstanbul İl Başkanlığına emekli Albay Kenan Yılmaz getirilirken, Başkan yardımcılığına emekli Tüm general Kazım Erhan atandı.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(BBC)

-8-

.....Danışma Meclisi üyesi Anayasa Komisyonu başkanı Orhan Aldı-
kaçtı istifasını yaptı.

..... Danışma Anayasa Komisyonu başkanı Profesör Orhan Aldıkaçtı
Danışma meclisi üyeliğinden istifa etti. Aldıkaçtı Hukuk Fakültesi'nde
ki görevine geri döneceğini açıkladı. "Liberal parti kurmak için gerek-
li grup bulamadım" diyen Danışma Meclisi üyesi Aldıkaçtı Anayasa Komisyo-
nunun ligine getirileceği
nu başkanı/Hukuk Fakültesi Dekanı olacağı belirtiliyor.

TÜRKİYE SOSYAL

(BRC)

- 9 -

Millî Güvenlik Konseyi'nin hazırladığı yeni basın yasası tasarısında gazetecilere verilecek ~~cezalarının daha da artırılacağı~~ hapis cezalarının daha da artırılacağı, para cezalarının ise şimdiki 30 katına çıkarılacağı belirtiliyor. Basın yasası tasarısına göre, ayrıca savcılık kanalıyla her türlü yayın toplama ^{fila} ~~labilecek~~ ^{labilecek}, yayınların basıldığı makinelere de el konulabilecek.

(Cumhurbaşkanı)

- 10 -

Bakanlıklar arası Ekonomik Kurul toplantısında Turizm ve Tanıtma Bakanı İlhan Evliyaoğlu ile Maliye Bakanı Adnan Başer Kafa-
oğlu arasında tartışma çıktığı bildiriliyor. ~~Ekonomik Kurul toplantı-
sında Turizm ve Tanıtma~~ Bankaların faiz oranlarının düşürülmesi
~~konusuna~~ konusunun tartışıldığı Ekonomik Kurul toplantısında
Turizm ve Tanıtma Bakanı Evliyaoğlu, "Türkiye'de bu yıl enflasyo-
nun, Maliye Bakanı Kafaoglu'nun ~~öne sürdüğü~~ iddia ettiği gibi yüzde 20 değil,
yüzde 50 olduğunu" söyledi.

Öte yandan Dünya Bankası yetkililerinin bankaların faiz
oranlarındaki son düşüşün enflasyonu daha da artıracığını öne sür-
dükleri ifade ediliyor.

(Hürriyet, Cumhuriyet, BBC)

Ankara'da toplanan "Türkiye'de Mühendislik Hizmetleri" konulu Kongrede, 30 bin mühendis ve mimarın işsiz olduğu belirtildi. Kimya Mühendisleri Odası'nın girişimiyle Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'nce düzenlenen ~~Kongre'nin~~ Kongre'de bir konuşma yapan Birlik Başkanı Bülent Tanık, "pekçok mühendis ve ~~mimarlar~~ ^{mimara} öğrenimleri sırasında edindikleri bilgileri ~~kullanarak~~ kullanma fırsatının tanınmadığını söyledi. ~~Bülent Tanık~~ Birçok mühendisin "işsizlikle düşük ücretler arasında bir tercih yapmak zorunda kaldıklarını" belirten Bülent Tanık devamla şöyle dedi:

"Türkiye'de 120 bin dolayında mimar ve mühendis var. Her yıl bu sayıya sekiz-onbin yeni mezun ekleniyor. Ama 30 bin dolayında mühendis ve mimar, ya işsiz durumda, ya da daha düşük bir ücretle başka bir alanda çalışmak zorunda kalıyor. Yapılması gereken, toplumsal gelişmenin kendi dinamiklerini harekete geçirmeye çalışmak, bireylerin üretken faaliyetlerini özgürce ortaya koyabilecekleri bir toplumsal örgütlenişe yönelmektir."

(Millî Gazete)

"TKP'nin Sesi"

Dış haberler:

15 Haziran 1983

S. Birliŝi

--Yüksek Sovyet Prezidyumunun ^{nda} toplantısı Moskova'da ~~çalışmalarına~~ başlamıştır. Toplantıda, SBKP MK Genel Sekreteri Yuriy Andropov, oybirliği ile, Yüksek Sovyet Prezidyumu başkanlığına seçildi.

Bu konudaki öneriyi, SBKP Politbürosu adına, Merkez Komitesi sekreteri ve Politbüro üyesi Çerneko yaptı.

TASS ajansı, Yüksek Sovyet Prezidyumu toplantısında, işçi kolektifleri ve işletmelerin yönetiminde işçi kolektiflerinin rolüne ^{na da} ilişkin yasa ~~üzzerine~~ ele alındığını bildiriyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Yaz: hnt.

16 Haziran 1983

AB

4/4

SBKP MK'nin Plenumu çalışmalarını tamamladı. Plenumun Çarşamba günkü oturumunda parti Genel Sekreteri Yuriy Andropof, bir konuşma yaptı. Andropof konuşmasında, partinin ideolojik ve politik çalışmaları, iç ve dış politika sorunları üzerinde durdu. Konuşmasının uluslararası sorunlar bölümünde, öncelüğünü Amerikan emperyalizminin yaptığı en gerici çevrelerin saldırganlığının olağanüstü arttığını belirten SBKP Genel sekreteri Andropof özetle şunları söyledi: "Bu çevreler tarihin tekerliğini geri çevirmek için elden geleni yapıyorlar. Bu politikanın emperyalist çevrelere başarı sağlanıyacağı açıktır. Ama bu politika, serüvenci içeriğiyle insanlık için ciddi bir tehlike oluşturuyor. Bunun için de, halklar bu politikaya yığınsal bir biçimde karşı koyuyorlar. Ama bunun yanı sıra bugün kapitalist ülkelerde uluslararası durumu gerçekçi bir açıdan değerlendiren

eğilimler ve politikacılar da vardır. Onlar, dünyada geri dönülmesi olanaksız süreçlerin oluştuğunu biliyorlar ve karşılıklı yararara dayanan barış içinde yan yana yaşama politikasının gereğine inanıyorlar.

Komünistler, geleceğin sosyalizme ait olduğuna inanıyorlar. Ama, bu hiç bir surette, bizim, "devrim ihraç" etmeye, başka ülkelerin içişlerine karışmaya niyetimiz olduğu anlamına gelmez. "Devrim ihracı" kesinlikle olanaksızdır. Sosyalizm, her ülkenin toplumsal gelişme yasaları temelinde yaygınlaşacaktır." Konuşmasında daha sonra/iki sistem arasındaki askersel-stratejik ^{denge} üzerinde duran Yuriy Andropof, bu konuda özetle şunları söyledi: "sosyalizmle emperyalizm arasındaki askersel-stratejik denge ^{nesnel} olarak barış içinde yan yana yaşama politikasına hizmet ediyor. Biz bu dengenin bozulmasına izin vermiyeceğiz. Ülkemizin, dostlarımızın ve bağla-

şıklarımızın güvenliği açısından gelecekte de gereken önlemleri
alacağız. Ama biz, silahlanmanın ve silahlanma harcamalarının
azaltılması~~ı~~, silahsızlanma alanında somut adımların atılması için
çaba harcıyoruz. Bunun gerçekleşmesi, tüm ülkelerin ve halkların
yararınaadır. Amacımız sadece savaşları önlemek değildir. Biz,
uluslararası ilişkilerin kökten ^{iyi}leşmesi, bu ilişkilerde tüm
olumlu ^{öğelerin} ~~unsurlarına~~ pekiştirilmesi için çaba harcıyoruz. Biz, ileride
de, emperyalizmin sık sık ayaklar altına aldığı devletlerin ve
halkların egemenliğine saygı gösterilmesi, insan hakları ilkelerine
titizlikle bağlı kalınması için çalışacağız. Tek sözle, çağımızda
sosyalizm, uluslararası ilişkilerdeki sağlıklı ^{öğelerin} ~~unsurlarına~~ ardıcıl
savunucusu, barış ve yumaşama politikasının sağladığı kazanımların
koruyucusu, her halkın ve tüm insanlığın çıkarlarının destekleyici-
sidir. Bütün bunlar, SBKP'nin yeni Programında açıkça yansıtılmalı-

dir."

SBKP MK'nin Plenumunda bazı örgütse^l sorunlar da ele alındı. Leningrad parti örgütü sekreteri Romanof, Merkez Komitesi ~~sekretari~~ sekreteri ve Vitali Varotnikof Politbüro aday üyesi^{si} seçildiler.

[Öte yandan ASEP ve Çekoslovakya KP Merkez Komitelerinin de Plenumları yapıldı. Her iki Plenumda okunan raporlarda, emperyalizm, NATO'nun silâhlanma, özellikle nükleer silâhlanma politikası sert bir biçimde yerildi. Günümüzde tüm insanlık için barışın korunması ve nükleer savaş tehlikesinin önlenmesinden daha önemli bir görev olmadığı vurgulandı.

-- Vashington'da, Beyaz Saray önünde, 4 senatörün de katıldığı, nükleer silahları dondurma kampanyası temsilcileri bir miting düzenlediler. Mitingde yapılan konuşmalarda Regın yönetiminin EMİKS" adlı kıtalararası yeni nükleer roketler üretme plânı

sert bir biçimde yerildi. Miting katılanlar, söz konusu nükleer roketlerin üretiminin durdurulması için Kongre üyelerini girişimde bulanmaya çağırdılar.

--Amerikan senatörlerinden Kenedi ~~de~~, Regın yönetiminin EMIKS "aallı yeni nükleer roketler üretme planını bir çalıışmalık olarak niteladı. Kenedi, Regın'ın, EMIKS roketlerinin Sovyetler Birliğı ile yürütölen görüşmelerde bir araç olarak kullanılacağı yönündeki sözlerinin ,gerçekleri konuyundan gizlemek için başvurulmuş bir propagandadan başka bir şey olmadığını belirtti.

-- Faşist Pinoşet rejimi,yüzbinlerce Şili'li ilerici ve demokratın haklı eylemlerini kanlı saldırılarla bastırmaya çalıştı: 14 Haziran da Şili'de ikinci "ulusal protesto günü " dolayısıyla düzenlenen yığmsal eylemleri/faşist Pinoşet rejimi,kanlı saldırılarla ezmeye yeltendi. Ajanslar,faşist rejimin polisinin ve ordu birliklerinin

başkent Santiyago yakınlalarında iki kişiyi öldürdüğünü, aralarında sendika yöneticisi Rodolfo Seguel'in de bulunduğu 350 kişiyi tutukladığını bildiriyorlar.

Öte yandan, faşist rejimin tüm baskı ve terörüne karşın, demokratik hak ve özgürlükler için yığıtçe direnen Şili halkıyla uluslararası dayanışma giderek güçleniyor.

[Venezüella parlamentosu üyeleri, parlamentonun özel bir oturumunda Şili halkıyla tam bir dayanışma içinde olduklarını bildirdiler. ^{gerçek} Parlamenterler, halkların/demokrasi isteminin baskı ve terörle bastırılmayacağını vurguladılar.

[Sosyalist Kübanın değişik kentlerinde de Şili halkıyla dayanışma oyunları düzenlendi.

-- BM Güvenlik Konseyi ,Kıbrıstaki BM barış güçlerinin Adada kalma süresini 6 ay daha uzattı. BM'in konuyla ilgili kararında, ayrıca, Kıbrısta toplumlar arası görüşmelerin yeniden başlanması isteniyor.

-- Yüksek Sovyet Prezidyumunun toplantısı Moskova'da çalışmalarına başladı. TASS ajansının bildirdiğine göre, Yüksek Sovyet Prezidyumunun toplantısında, işçi kolektifleri ve işletmelerin yönetiminde onların rolünü arttırma yasası üzerine işçiler ve emekçiler in

~~sonunda yapılan tartışmalar sonucu ortaya çıkan~~

~~öneriler ⁱⁿ ele alınıyor.~~
~~öneriler ⁱⁿ ele alınıyor.~~

"TKP'nin Sesi"

1

16.6/1983 Cemi
16.6.83 Cemi.

MS

CUNTANIN Seçim Yasası

Demokrasiye geçiş senaryosunun son perdesi de yazıldı. Seçim yasası da ilan edildi. Böylece demokrasiye geçiş senaryosunun seçim sahnesinin nasıl ~~oyunacağı~~ da açıklığa kavuştu. Kuşkusuz senaryonun amacını, özünü kavrayanlar, bilenler için yeni, şaşırtıcı bir şey yok.. Ama halkın, geniş yığınların, ~~demokrasi~~ Cuntanın demokrasi senaryosunda görüldüğü tek "perde" ^{bu} olduğu için ~~bu~~ konuyu biraz irdeleyelim..

Bir gazeteye göre, Cunta yetkilileri, ~~bu~~ seçim yasasında esas amacın "kuvvetli bir hükümet" oluşturmak olduğunu söylemişler. Onlar amacı bu kadar açık koyduğuna göre yoruma gerek yok.. ^{Dışarı} Seçimlerden amaç ~~an~~ halkın, yığınların istediği bir ~~xxx~~ parlamento oluşturmak olması gerekmez mi? Ama Cuntacılar "Kuvvetli bir parlamento" oluşturmayı amaçlıyoruz bile demeyerek, işi kestirmeden halletmişler.. Parlamantonun tek işlevi & 12 Eylül rejimini Evren'le, cuntayla birlikte paşa-paşa yönetecek bir

~~Bu~~ meclise sokabilecek.. Yani ~~xxx~~ halkın ^{oy verdiği} ~~katıldığı~~ seçimler tam bir "Avrupalı dostlar alışverişte görsün" den ibaret oluyor.

"Böyle seçim olurmu nerede görülmüş dersenez, söyleyelim.. Köleci toplumlarda böyle olurdu.. Efendilerin seçme hakkı ~~yardı~~ yalnız, kölelerin ~~seçme~~ seçme hakkı ~~bulun~~ yoktu.. Ama köleci, Yunan ve Roma toplumlarında, bu oyun hiç değilse açık oynanıyordu.. ~~Köleler oy xxx veriyormuş gösterilip, oyları başa gitti miydi..~~ Cunta, üstelik ~~xxx~~ zorla, tüm halkı sandık başına götürüyor.. ~~Seçim~~ Seçim yasasına göre oy vermemenin cezası 2500 lira para cezası.. Yani Cuntanın seçtiği ^{sayılan} ~~adaya~~ adaylarına oy vermek mecburi.. Böylece yoksul halkın, bu demokrasi, seçim, soytarılığına oy vermeyerek tepki göstermek hakkı da ~~elinden~~ elinden alınmaya çalışılıyor.

Tam Amerikanın, arka, ya da ön bahçe saydığı ülkelere layık gördüğü bir demokrasi bu. Bu, "Milletin" değil, "Cuntanın" ~~vekillerinden oluşan, hür, demokratik, özgür bir~~ ^{seçimle} ~~gelmiş parlamenter düzen~~ ^{gelenekleri} ~~olacaktır~~

Zaten Regon da "Generoller, 29. yüzyıl kâhrettiler, dermedi mi geçentler?"

hükümeti seçmek^{olacak-}. Güçlü hükümetten kasıt bu. Seçim yasası işte
 bu "güçlü hükümeti" seçecek^{olan,} yetkisiz ve güçsüz bir parlamento
 oluşturmak için ne önlem almak gerekiyorsa almış.. ^{Günki,} güçlü hükümet
 gücünü halktan, parlamentodan değil, Cuntadan, Evrenden alacak^{de}
~~Böyle olunca,~~ ^{göre, elbette} Seçime girebilmek, milletvekili olabilmek için önce,
 Cuntanın seçimini kazanmak gerekiyor.. Cunta, partilerin göster-
 diği milletvekili adaylarını ~~xx~~ gönlünün istediği gibi, hiç bir
 gerekçe göstermek zorunda kalmadan Veto edebilecek.. "Partiler
 yeni aday gösterir, diyeceksiniz.. Ama Cunta yutar mı? Yasaya, "ikinci
 adaylar, Cunta'nın onayı alınarak gösterilecek" diye yazmış.. Yani
 millet vekili adayı oymak için ^{önce} Cuntanın seçimini kazanmak şart.
~~Bununla birlikte~~ Cunta böylece iki dereceli, ^{iki türlü bir} seçim sistemi getirir
 yor. Birinci tur seçim^{de} yalnız cunta ^{oy verecek} ~~namzet~~.. İkinci turda,
 Cuntanın seçtikleri arasından halk ^{sözde} "özgürce" dilediği ^{sayları} ~~namzet~~..

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası

Yürütme Kurulu'nun

15-16 Haziran'ın Yıldönümünde Yaptığı Açıklama

Maden-İş Üyeleri, Metal işkolunda çalışan tüm işçiler ;
DİSK, Türk-İş ve Bağımsız sendikalara üye ve sendikasız
işçiler;

Sınıf kardeşlerimiz;

15-16 Haziran direnişinin 13. yıldönümü hepimize kutlu olsun!

Bu yıldönümünde de Türkiye işçi sınıfının tüm şehitlerini
ve 15-16 Haziran direnişinin 3 yigit şehidini de saygıyla
anıyoruz.

Cuntanın zindanlarındaki DİSK yöneticisi, temsilci ve
üyelerini, tutuklu tüm sendikacı ve işçileri, gizlilik koşulla-
rında savaşıyor tüm bilinçli işçileri, yurtdışında savaşımlı sürdüren
sendikacı ve işçi kardeşlerimizi içtenlikle selâmlıyoruz.

San olsun onlara !

San olsun savaşım bayrağını elden bırakmayan Türkiye işçi
sınıfına!

İşçiler, kardeşler ;

Bundan 13 yıl önce burjuvazi çıkartmak istediği yeni yasalarla
DİSK'i kapatmak, tüm sendikaları zayıflatmak, sendikal hak ve
özgürlükleri yoketmek istiyordu.

İşçi sınıfımız; DİSK, Türk-İş ve bağımsız sendikalara üye
ve sendikasız işçiler buna izin vermediler. Birlikte karşı koydu-
lar. 15-16 Haziran 1970'de gerçekleştirdikleri yigit direnişle ne
bu girişimi bozguna uğrattılar. Böylece onlar, "Hak verilmez
alınır" gerçeğini bir kez daha doğruladılar.

O günden bu yana tekeller, gerici politik güçler bu amaçlarından vazgeçemediler. Yıllarca aynı sonuçları elde etmek için durmadan işçi haklarına, sendikalara saldırdılar. 12 Eylül ile de bu amaçlarına ulaşmada köklü adımlar atıldılar.

Önce, fiilen sendikal hak ve özgürlükleri yok ettiler. DİSK'i, sendikalarımızı kapattılar. Türk-İş'i baskı altına aldılar. Tıfıyla sendikal örgütlenmeyi yok etmek, en azından iyice güçten düşürmek için çalıştılar. Önemli sonuçlar da elde ettiler.

Sonra, 1982 Kasımında zorbalık koşullarında yürürlüğe koydukları Anayasa ile sendikal hak ve özgürlükleri yok etmede sendikal örgütlenmeyi güçten düşürmek için yasal alanda temel adımları attılar.

Mayıs 1983'de çıkarılan 2821 sayılı sendikalar ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu ile de bu adımlar tamamlanmaktadır. Cumhuriyet Anayasasındaki sendikal hak ve özgürlüklere düşen hükümler daha da genişletilerek, ancak somut yasal hükümler haline getirilmektedir.

Bu yasalarla;

- En başta varolan sendikal örgütlenme düzeyinin daha da geriletilmesi hedefleniyor. Bu amaca ulaşmada, toplu iş sözleşmesi yetkisi için getirilen işkolunda çalışan işçilerin % 10'unun sözkonusu sendikaya üye olması zorunluluğu ile ilgili hüküm kullanılıyor. Varolan sendikal örgütlerin önemli bir bölümü sonuçta yok edilmiş olacaktır. Örneğin, yeni yasalar sonucu DİSK'e bağlı sendikaların 20'den fazlası işkolu düzeyinde aranan % 10 barajının altında kaldıkları için toplu iş sözleşmesi imzalamaya yetkisini kaybedecektir.

Birçok Türk-İş üyesi ve bağımsız sendikada aynı duruma karşılaşacaktır. Bu ise sözkonusu örgütlerin sendikal örgütler olarak yaşama olanaklarını yitirmeleriyle eş anlamlı sayılabilir.

- 500 000 kadar sendikali işçinin sözde işçi-memur ayırımının gözülmesi bahanesi ile memurlaştırılmak istenmektedir. Bu yolla 300 000 üye kaybederek en ağır kayba Türk-İş uğrayacaktır.

- Bütün bunlar işçileri sendikasızlaşmaya iten hükümetin imzalanmış sözleşmeleri teğmil etmek yetkisi ve sendikalara üye olmadan dayanışma aidatı ile yararlanmaya ilişkin yasa hükümleri ile birlikte ele alınmalıdır. Bu durumda zaten düşük olan sendikalaşma düzeyinin hem nicelik, hem de nitelikçe geriletilip zayıflatılması sağlanmak istenmektedir.

Bütün bunların yanısıra DİSK ve bağlı sendikalarının kapatılma istemiyle yargılandığı ve bu yolla da kapatılmak istendiği de hesaba katılmalıdır.

Kısaca, yeni yasalarla DİSK, Türk-İş, tüm işçi konfederasyonları, sendikalar, tümüyle Türkiye sendikal hareketi, zayıflatılıp, etkisizleştirilmek isteniyor.

- Toplu iş sözleşmesi ve Grev hakları üzerinden yokedilecek biçimde sınırlandırılıyor.

- Sendikalarla tümüyle devletin, hükümetlerin, idari makamların denetimine sokulmakta, bağımlı hale getirilmektedir.

- Sendikalara siyasal çalışma tümüyle yasaklanmaktadır. Sendikacıların siyasal partilerde görev almaları, sayılabilmeleri olanaksız hale getirilmektedir.

- İşçilerin, işyeri temsilcisi ve sendikacıların sendikal çalışmalarla ilgili kısıtlı da olsa eski yasalarda varolan güvenceleri hemen tümüyle kaldırılmaktadır.

İşçiler, kardeşler;

Tekeller, işçi düşmanları 1970'de yapamadıklarını, gerçekleştiremediklerini şimdi yaptılar. Yasal plânda sendikal hak ve özgürlükleri üzerinden yokedecek biçimde, ağır ölçülerde kısıtlandılar. DİSK, birçok bağımsız sendika ve Türk-İş'e bağlı ilerici

sendika fiilen yok edilmek isteniyor. Türk-İş ise ciddi bir biçimde güçten düşürülüyor.

15-16 Haziranda buna fırsat vermeyen Türkiye işçi sınıfı, bu kez buna boyun eğecek mi ?

Elbette/ki hayır!

12 Eylül'den bu yana 3 yıldır tüm baskılara karşı mücadele eden geri durmayan işçi sınıfımız buna boyun eğmeyecektir.

Savaşacağız. Cuntayı yatacağız. Bu işçi düşmanı yasaları yırtarak sendikal özgürlüklerimizi, demokratik haklarımızı kazanacağız.

Değerli üyelerimiz, kardeşler;

Bunun için 15-16 Haziranın 13.yıldönümünde biz birinci olarak, 15-16 Hazirandan çıkardığımız derslere bakalıyız.

15-16 Haziranda DİSK, DİSK üyeleri yalnızca DİSK'e yönelik gibi görünen, ama tüm sendikalara, sendikal hak ve özgürlüklere karşı olan girişim için ne yaptılar ?

Onlar Türk-İş'e, bağımsız sendikalara üye ve sendikasıız işçilere de, sınıf kardeşlerine işçi sınıfının tümüne başvurdular. Direnişe DİSK'e, Türk-İş'li, bağımsız sendikalar üye ya da sendikasıız işçiler birlikte katıldılar.

Kısaca; DİSK, DİSK'li işçiler DİSK'in birlik ilkesini o günkü somut koşullarda uyguladılar. "Birlikten kuvvet doğar", dediler. Birleştiler ve yendiler.

İkinci olarak; 12 Eylül öncesinde tekellere karşı yürütülen grev hareketlerinde bizi güçlü kılan eylem birliklerini hatırlamalıyız.

MESS'e karşı Maden-İş, Otomobil-İş; Banka tekellerine karşı Bank-Sen, Sosyal-İş ve Tez Büro-İş; Cam holdingine karşı, Hür Cam-İş, Kristal-İş eylem birliğine bakmalıyız. 1977'den 1980'e kadar Konfederasyonumuz DİSK'in Türk-İş'e yönelttiği eylem birliği çağrılarının önemini, anlamını unutmamalıyız.

Üçüncü olarak; 12 Eylül'den beri süren mücadelemizin deneylerini sistemleştirip daha bir bilince çıkarmalıyız.

Üç yıl boyunca DİSK üyeleri her yolla işyerlerinde birlik ve örgütlülüklerini korumak için çalıştılar. Hapiste, gizlilikte ya da yurt dışında, ama savaşıma sürdüren yöneticileri ile bağlarını sürdürdüler. DİSK'in açılması, yöneticilerinin serbest bırakılması için, tutuklu sendikacı ve işçilerle dayanışma için sınırlı olanaklarla sık sık çarpıştılar. Çarpışıyorlar.

Bu temel üzerinde DİSK üyeleri tüm yol ve olanakları kullanarak Türk-İş tabanındaki sınıf kardeşleri ile güçlerini birleştirmek; yasal olanaklardan etkin bir biçimde yararlanmak için, böylece tekellerin cuntanın saldırılarına daha güçlü karşı koyabilmek için, sürekli mücadele ettiler. Türk-İş'e, açık çalışabilir durumdaki sendikalara başvurdular.

Cunta, Türk-İş tepe yönetimi buna sürekli engel çıkardı. DİSK'den istifa serbest, ama Türk-İş'e, açık sendikalara üyelik yasak, dedi. Türk-İş yönetimi, DİSK'e üyelerini "ayıklayarak alacağız" dediler ve başvuruları geri çevirdiler.

Şimdi ne yapacağız ? Ne yapmalıyız ?

Burada temel ilke bize kırk yıl her zaman yol gösteren DİSK'in birlik ilkesi; her işkolunda ve tüm ülkede işçilerin özgür iradelerine dayanan sendikal birlik ilkesi olmalıdır.

Tekellerin artan saldırıları, koyulaşan gericilik ve daralan olanaklar içinde, tabandan tavana birliğin sendikal birliğin en temel silâh olduğu unutulmamalıdır. Ancak, birleşirsek güçleniriz ve yeneriz.

Birlikten kuvvet doğar, sözünün altını tüm hayatı boyunca 30 yıllık Genel Başkanımız Kemal Türkler boğuna çizmedi.

Maden-İş Üyeleri, Metal işçileri: DİSK'li, Türk-İş'li sınıf
kardeşlerimiz;

Cuntanın işçi düşmanı yasalarına karşı savaşım bayrağını daha da yükseltmek gerekiyor.

Maden-İş Yürütme Kurulu bu noktada yapılması gerekeni saptamak için DİSK'in "Tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi"ne uygun olarak tüm üyelerine, tüm metal işçilerine başvuruyor. Onlardan durumu doğru değerlendirmelerini ve bugüne kadar olduğu gibi Yürütme Kurulumuza ulaştırmalarını istiyor. Bu yolda tüm olanaklar kullanılmalıdır.

Yigit üyelerimiz ve işyeri kadrolarımızın bu günkü ağır koşullarda bile işyerlerinde ve işkolumuzda olabildiğince çok sayıda işçinin eğilimini, görüşlerini Yürütme Kurulumuza ulaştıracağını biliyoruz.

Bu süre içinde elbette boz durulamaz.

Tüm olanaklarla hangi sendikaya bağlı olursa olsun işyerleri arasında, en başta Türk-İş üyeleri ile tabandan birliğin örülmesi sürdürülmelidir.

DİSK'in açılması, yöneticilerinin ve çalışmalarının serbest bırakılması için , yurt dışındaki DİSK yönetici ve üyelerinin ülkeye dönebilmesi için, DİSK ve bağlı işkolu sendikaları hakkında tüm makhene ve koğuşturmalara son verilmesi için mücadele yükseltilmelidir. İşyerlerindeki birlik ve örgütlülük korunup pekiştirilmelidir.

Türk-İş'de ve çalışabilen bağımsız sendikalardaki, kardeşlerimizle diyalog ve güçbirliği artırılmalıdır.

Türk-İş'de işçi düşmanlarının ,tekellerin,cuntanın hesaplarına karşı durmak, onları bozguna uğrattmak sınıfsal bir görevdir.Önümüzdeki 6 ayda yeniden yapılandırılacak olan Türk-İş'de işçi düşmanlarına karşı mücadeleye her yolla omuz verilmelidir.

İşçiler, kardeşler,

Birleşik, örgütlü halk yenilmez! Bunu 15-16 Haziranın
13. yıldönümünde daha iyi anlıyoruz. 13 yıl önce kizilayık
birleştik, savaştık ve yendik.

İşadi de böyle yapacağız : BİRLEŞECEĞİZ, SAVAŞACAĞIZ ve bu
halk düşmanı, içi düşmanı cuntayı yeneceğiz. Yasalarını da,
Anayasasını da yırtıp atacağız.

Gene 1 Mayıs alanlarını, grev meydanlarını doldureceğiz !

Son sözü, biz işçiler söyleyeceğiz !

15.6.1983

Maden-İş Yürütme Kurulu

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI